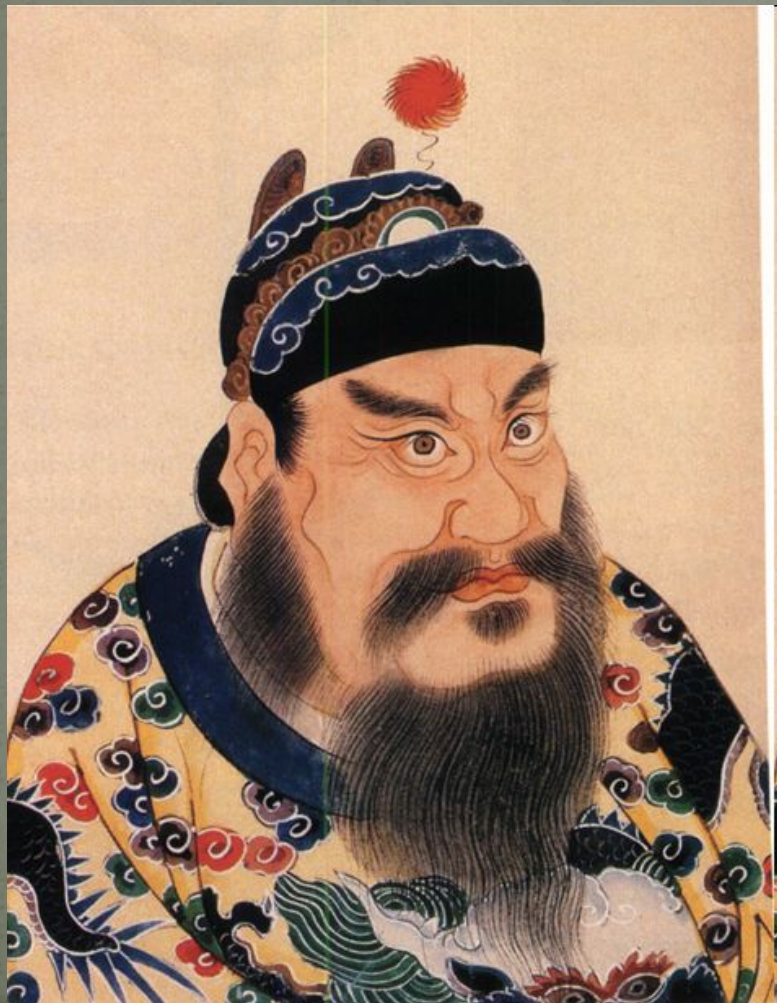

ЦИНЬ ШИХУАНДИ

ҚЫТАЙДЫҢ БІРІНШІ
ИМПЕРАТОРЫ

Жоспары

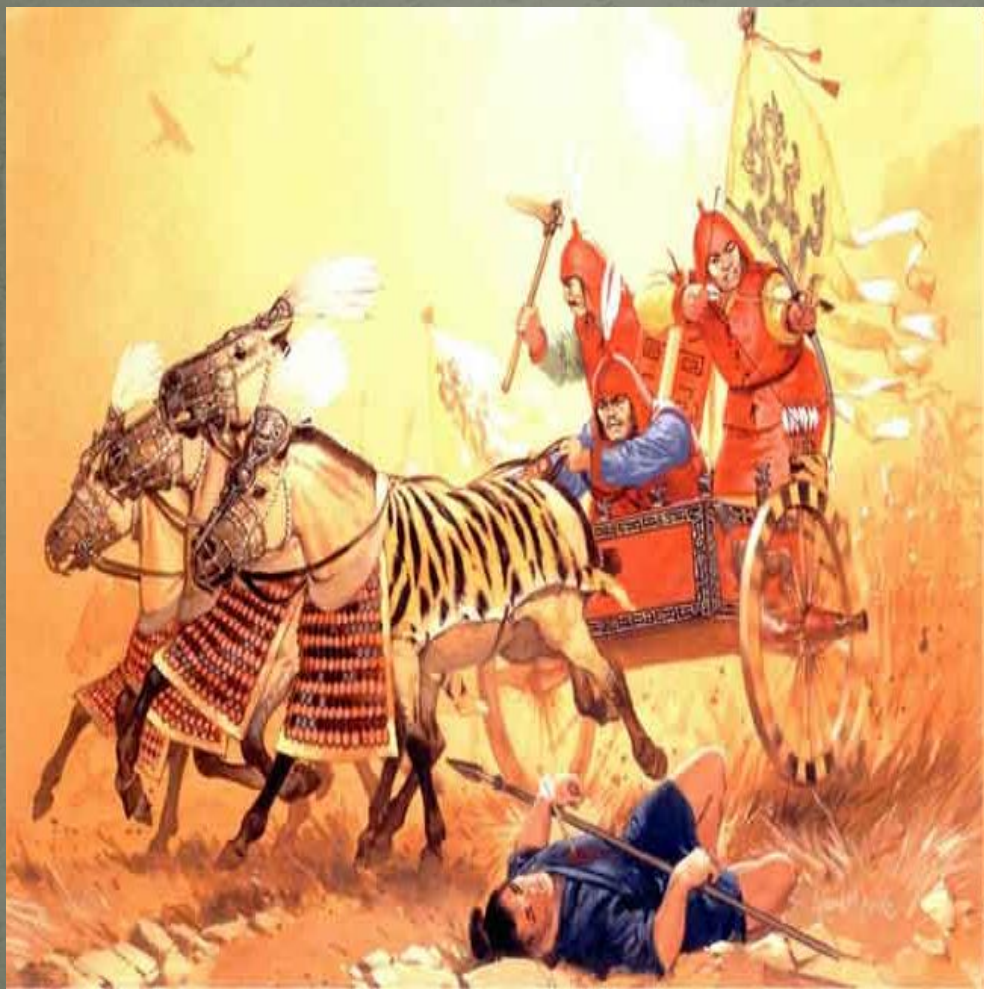
1. Цинь Шихуанди-Қытай императоры (221-210 жыл б. э.)
2. Цинь Шихуанди Саясаты
3. Цинь Шихуандидің өлім кұпиясы
4. Ежелгі қытай тарихындағы Цинь Шихуандидің рөлі

- Б. з. б. III ғасырда Қытай патшалығында Цинь ханзада Ин Чжэн дүниеге келді. 13 жылда ол таққа көтерілді, ал 21-да дербес билеуші болды.

- Сол кезде Қытай 7 дербес патшалыққа бөлінді. Жергілікті патшалар өз мемлекеттерін әлсіретіп, өзара жаулап алды.

- Ин Чжэн ұлы билеуші болуға ниет білдірді. Ол үлкен әскерді жинап, барлық көрші жерлерді басып алды. Патша өлтірілді, астаналар жермен салыстырды және өз тәртіптерін барлық жерде орнатты. 17 жыл Ин Чжэн соғыстарда өткізді, мыңдаған адамдар шайқастарға қойды

- Ин Чжэн Цинь әулетінің бірінші императоры болғандықтан, ол бірінші жоғары император Ши Хуанди деп атауға бұйрық берді. Цинь Шихуан-
- Қытайды өз билігімен б.з. б. 221-да біріктіріп, императормен тағайындалған шенеуніктер басқаратын 36 провинцияға елді бөлді.

Аспан асты елінің бірігуі бойынша орасан зор кампания б.з. б. 221 жылы аяқталды, содан кейін жаңа император жаулап алғандарды бекіту үшін бірқатар реформаларды өткізді. Біріншіден, Сиань қаласы бүкіл империясының астанасы болып тағайындалды. Ақша, салмақ және ұзындық, жазу, құрылыс, арбаға арналған осьтің енін, арбашалар мүмкін болатын империяның бір шетінен басқасына жету үшін қатаң стандарттарды енгізді. Үлгі үшін, әрине, Цинь патшалығының стандарттары алынды. Барлық алдыңғы тарих өзекті емес деп жарияланды. 213 г. до н. э. ежелгі шежіре және кітаптар барлық побежденных патшалық өртенген болатын. Жерге 460-тан астам ғалымдар жаңа режимге немқұрайлылықпен көміп қалған.

- Цинь Шихуанди империясының құрылуы кезінде қырық жыл болды, бұл ежелгі заман үшін үлкен жас. Өлмейтін өлімді іздеумен шұғылданатын уақыт келді - ескі жараларды алаңдатқан, жас шамасына әсер еткен, ал патшалыққа тағы бір мың жыл жоспарланған. Керемет эликсирді іздеуде ол ежелгі қолжазбаларды зерттеді, даналықтардан жауап алды, Өлмейтін аңыздарға сиқырлы шөптерді іздеуде үлкен кемелерге экспедициялар жіберді.

- Ақыр соңында, Цинь Шихуанди император мәңгі өмір сүретіні туралы жарлық шығарды. Сондықтан оның өлімінен кейін оның денесі әлі де трон залында қалды, және рәсім ол тірі болса да өткізілді. Императордың өлімі бір нәрсе болды. Шығыс билеушісі сияқты Цинь Шихуанди гарем болды, және онда бірнеше мың қоныстар болды. Олардың бірі Қытайдың бірінші императорын өлтіріп, ұйқы кезінде оған үлкен инені құлаққа кіргізді. Бұл Цинь Шихуанди 48 жыл болған кезде б. з. д. 210 жылы болды. Цинь Шихуанди қайтыс болғаннан кейін Алтын табытқа жерленді және оны сынаптан теңіздің ортасында орнатты.

- . Цинь Шихуанди тағына шыққан сәттен бастап өз қабірінің құрылысын бастауға бұйрық берді. Сиань қаласынан 30 шақырым жерде, Лишань тауының жанында 38 жыл ішінде 700 мың жұмысшы Цинь әулетінің астанасының айналы бейнесі ретінде жобаланған үлкен жерасты кешені - тұтас жерлеу қаласын салды

● Көптеген ғасырлар бойы тонаушылар императорлық табындардан қазына табуға тырысты. Кейбіреулер бұл әрекеттер өмір сүрді. Таңқаларлық, бірақ саз жауынгерлері өз билеушісінің рухын қорғай алды. Қазылған мүсіндер арасында бірде-бір адам қаңқасы табылғанын айтады. Бүгін қабырғалары жасалған балшық тіпті алтын болды. Цинь Шихуанди дәуірінің бір саз кірпіші ондаған мың доллар тұрады. Бір ғана кірпіштің иесі оны Пекин маңындағы лайықты жекеге ауыстыра алады. Бос саз көздерге қарап, еріксіз трепетті қамтиды. Яғни, онда, ішінде. Мүмкін, өз өмірінен кейін жауынгерлердің жаны оларға дайындалған қабықшаларды қоныстанды, енді өткен мыңжылдықтарға қарамастан, өз патшалығын Мәңгілік терракоталық денелерде өмір сүруге мәжбүр.

Обаның мазары бар Цинь Шихуанға ескерткіш

Пайдаланылған әдебиеттер

- Сыма Цянь. Тарихи жазбалар. Аударма Р. В. Вяткина.
- Сыну, Л. С. Империя Цинь — бірінші орталықтандырылған мемлекет болды (221-202 жж. б. э. дейін) // ғылым Академиясы КСРО.
- Азия халықтарының институты. — М.: Изд-во восточ. лит., 1962.
- Ульянов, М. Ю. Цинь Шихуан және оның армия — Шығыс коллекциясы, 2007.